

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1923 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 jämte en i ämnet väckt motion.

I en till riksdagen den 3 maj 1923 avlåten proposition nr 229, som hänvisats till bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen antaga nedan intagna

Förslag

till

lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Härigenom förordnas som följer:

Om sådant med hänsyn till utomordentliga, av krig föranledda förhållanden prövas oundgängligen nödigt, må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret,

ej mindre för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas,

än även förklara, att bestämmelsen i § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar

guld, att därför erhålla guldmynt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 16 maj 1923 och gäller till den 1 mars 1924. Av Konungen jämlikt denna lag meddelad bestämmelse må ej äga tillämpning längre än till sistnämnda dag.

Kungl. Maj:ts förslag har tillkommit på framställning av *fullmäktige i riksbanken*, vilka i skrivelse den 26 april 1923 i ämnet anfört följande:

»Lagen av den 12 maj 1922, som bemyndigade Konungen dels att fritaga riksbanken från skyldigheten att till visst pris köpa guld i plants, dels att sätta ur tillämpning den en var tillkommande rätten att mot inlämnande av guld till myntverket erhålla guldmynt, upphörde att gälla den 1 sistlidne mars. Någon anledning att begära förnyelse av denna lag hava fullmäktige i riksbanken hittills icke haft. Så länge riksdagen är samlad, kunde sådan förnyelse, om den skulle visa sig erforderlig, på kort tid erhållas. Men riksdagen bör icke åtskiljas, utan att Konungens rätt i ifrågavarande avseende förnyats. Denna rätt, vars beagnande fullmäktige givetvis icke komma att begära, såvida detta icke skulle visa sig nödvändigt, är endast ett komplement till fritagelsen från skyldigheten att inlösa sedlarna med guld.»

Fullmäktige i riksgäldskontoret hava förklarat sig ej hava något att erinra mot ifrågavarande framställning.

Föredragande *departementschefen* har för egen del ansett försiktigheten bjuda, att i enlighet med bankofullmäktiges föreliggande framställning hos riksdagen utverkades rätt för Konungen att för tiden till den 1 mars 1924 dels fritaga riksbanken från skyldigheten att inlösa guld i plants, dels ock förklara, att bestämmelsen om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmynt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Motion II:291.

I samband med Kungl. Maj:ts proposition har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Sköld* väckt, till utskottet hänvisad motion nr 291, däri hemställts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 229». Till stöd för detta yrkande har åberopats motiveringen till en av samma motionär väckt motion nr 290 om avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 228; och tillåter sig utskottet att hänvisa till sistnämnda motion.

Utskottet vill erinra, att utskottet i särskilt utlåtande denna dag (nr 44) tillstyrkt bifall till Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld. Med hänsyn härtill och under åberopande av vad i övrigt i ärendet förekommit har utskottet jämväl funnit sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Utskottet.

Utskottet, som följaktligen icke kunnat biträda motionärens yrkande, hemställer,

att riksdagen, med avslag å förevarande motion II: 291, må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 229.

Stockholm den 8 maj 1923.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Närvarande: Se anteckning å utlåtande nr 44.

Reservation

av herrar *Vindahl*, *Hamrin* och *Bäcklund*, vilka yrkat avslag å Kungl. Maj:ts proposition.